LIETUVOS VERSLO KONFEDERACIJA ICC LIETUVA

Valstybinei energetikos reguliavimo komisijai 2022 m. kovo 2 d., Nr. 23-035VK

Litgrid, AB

DĖL PASINAUDOJIMO ELEKTROS PERDAVIMO TINKLAIS TVARKOS APRAŠO PROJEKTO

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK), kurios nariai yra atsinaujinančių išteklių elektrinių Lietuvoje vystytojai, atsižvelgdami į 2023 m. vasario 28 d. vykusio Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – VERT) posėdžio metu LITGRID AB (toliau – LITGRID) atstovų pristatytus **Pasinaudojimo elektros perdavimo tinklais tvarkos aprašo projekto** (toliau – LITGRID PETA) pakeitimus, teikia papildomas pastabas bei pasiūlymus dėl LITGRID PETA.

LVK sveikina LITGRID sprendimą skirstant elektros perdavimo tinklo pralaidumus ir sudarant tinklų pralaidumų rezervacijų sąrašą suteikti prioritetą tinklų naudotojams, turintiems teigiamą poveikio aplinkai vertinimą arba išvadą, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas (2023-02-28 pristatyto LITGRID PETA 38.3 p.). Visgi, LVK vertina kaip neatitinkantį Lietuvos energetinio saugumo ir nepriklausomumo didinimo, klimato kaitos švelninimo bei elektros perdavimo tinklo efektyvaus valdymo tikslų siūlymą atidėti LITGRID PETA 38.3 p. įsigaliojimą 9 mėnesiams.

Pažymėtina, kad vėjo elektrinių parkų projektų, kuriems taikomos privalomos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, ženklią vystymo laiko dalį užima būtent poveikio aplinkai vertinimo procedūros. Iki šiol ši stadija vėjo elektrinių projektams trukdavo net ilgiau nei 2 metus, tad nekyla abejonių, kad projektai, kuriems poveikio aplinkai vertinimas atliktas, turi ženklų pranašumą projektų, kuriems poveikio vertinimo procedūros dar neatliktos, atžvilgiu. Tokie projektai gali daug greičiau pasiekti statybos ir realios elektros generacijos stadiją ir per trumpesnį laiką aprūpinti Lietuvos Respublikos vartotojus nacionalinėje rinkoje pagaminta žaliąja elektros energija.

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 2 punkte *inter alia* įtvirtinta perdavimo sistemos operatoriaus pareiga efektyviai eksploatuoti, prižiūrėti, valdyti ir plėtoti perdavimo tinklus, Nacionaliniame pažangos plane ir kituose strateginio lygmens planavimo dokumentuose nustatytus energetikos politikos strateginius tikslus ir (ar) pažangos uždavinius ir (ar) Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane numatytas įgyvendinimo priemones, taip pat ekonomines sąlygas ir aplinkos apsaugos reikalavimus.

LVK įsitikinimu, tinklo pralaidumų rezervacija vėjo elektrinių projektams, kurie net nepradėjo poveikio aplinkai vertinimo procedūrų ar yra pradiniame šių procedūrų etape, sąskaita tų projektų, kuriems poveikio aplinkai vertinimo procedūros yra atliktos ir priimti teigiami sprendimai dėl tokių projektų tolesnio vystymo, sąlygotų neefektyvų elektros perdavimo tinklų eksploatavimą ir priežiūrą, taip pat sudarytų nepalankias investicines sąlygas vystytojams, atlikusiems ne vienerius metus trukusias ir ženklių investicijų jau pareikalavusias poveikio aplinkai vertinimo procedūras.

Numatytas 9 mėnesių prioriteto taikymo atidėjimas projektams, kuriems poveikio aplinkai vertinimo procedūros jau šiandien yra atliktos, gali lemti, kad tinklo pralaidumus rezervuosis tie projektai, kurie vos sekunde anksčiau pateiks prašymą tinklo pralaidumų rezervacijai, nepaisant to, kad toks sekundės nulemtas prioriteto suteikimas sąlygos tokių projektų vystymo atidėjimą laikotarpiui, kol bus atliktos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, kuris gali užsitęsti metus ir ilgiau ir nebūtinai baigtis teigiamu sprendimu dėl galimybių vystyti tokį vėjo elektrinių parką.

LVK, siekdama prisidėti prie kuo spartesnio Lietuvos energetinio saugumo ir nepriklausomumo, klimato kaitos švelninimo ir investicijų į atsinaujinančią energetiką skatinimo tikslų prašo atsižvelgti į išdėstytas pastabas ir **prašo atsisakyti siūlymo atidėti LITGRID PETA 38.3 p. įsigaliojimą 9 mėnesiams ar bet kokiam kitam laikotarpiui. LVK siūlo numatyti, kad LITGRID PETA nuostata,**

numatanti prioritetą tinklų naudotojams, turintiems teigiamą poveikio aplinkai vertinimą arba išvadą, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, įsigaliotų kartu su kitomis LITGRID PETA nuostatomis.

Prašome atsižvelgti į šiame rašte bei LVK 2023 m. vasario 24 d. rašte Nr. 23-031VK išdėstytas pastabas ir pasiūlymus dėl LITGRID PETA.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Ineta Rizgelė

Ineta Rizgelė

Originalas nebus siunčiamas. Vilius Kriaučiūnas, el.p.: vilius@lvk.lt, mob. +370 608 9840